

10-sinf. CHSB-4 (variant)

Sinf _____ Ism, familiya _____ Sana _____

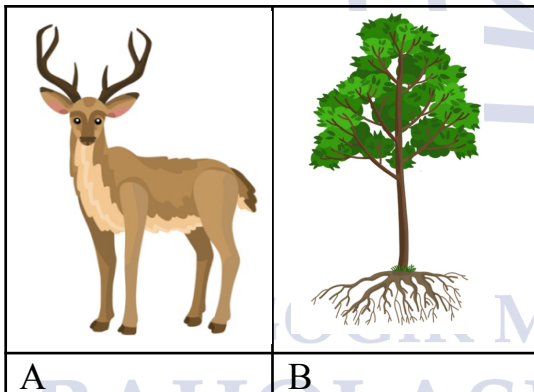
1. Muhitning antropogen omili taʼsirini aniqlang. (bilish-2,5 ball)

- A) suv havzalarining xoʻjalik chiqindilari bilan ifloslanishi.
- B) yil davomida kun uzunligining oʻzgarishi tufayli hayvonlar migratsiyasi
- C) oʻtxoʻr hayvonlarning oʻsimliklar bilan oziqlanishi.
- D) suv havzalarida yirtqich baliqlarning mayda baliqlarni ovlashi

2. Harorat, namlik, atmosfera bosimi kabi omillarning tor koʻlamda oʻzgarishigagina bardosh bera oladigan oʻsimlik va hayvonlar stenobiontlar deb yuritiladi. Stenobiont organizmni aniqlang. (bilish-2,5 ball)

- A) koala
- B) suvarak
- C) burqa
- D) kalamush

3. Organizmlarning ekosistemadagi funksiyasiga koʻra juftlang. (bilish-2,5 ball)

- 1) redusent
- 2) produsent
- 3) konsument

- A. A-2; B-1
- B. A-1; B-2
- C. A-3; B-2
- D. A-2; B-3

4. Jadvalning qaysi qatorida boʻriga xos xususiyatlar keltirilgan? Toʻgʻri javob berilgan qator raqamini aniqlang. (qoʻllash -4,5 ball)

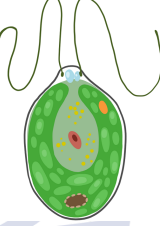

№	Avtotrof	Geterotrof	I darajali konsument	II darajali konsument
1	Yo‘q	Ha	Ha	Yo‘q
2	Yo‘q	Ha	Yo‘q	Ha
3	Ha	Yo‘q	Yo‘q	Ha
4	Ha	Yo‘q	Ha	Yo‘q

- A. 1
- B. 2
- C. 3
- D. 4

5. Berilgan organizmlar orasidan redutsentlarni aniqlang. (qo‘llash -4,5 ball)

				
1-muxomor	2-qo‘ziqorin	3-pashsha	4-xlorella	5-kaktus

- A) 1,2
- B) 3,4
- C) 4,5
- D) 2,4

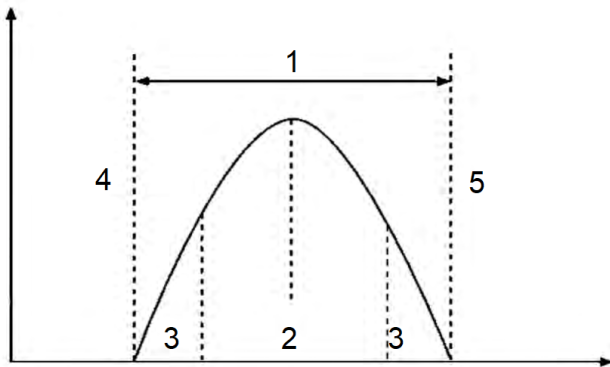
6. Sun‘iy ekosistemalarni aniqlang. (qo‘llash -4,5 ball)

- 1) bug‘doyzor
- 2) tropik o‘rmon
- 3) daryo
- 4) ko‘l
- 5) bog‘
- 6) tomorqa

- A. 1,5,6
- B. 1,2,6
- C. 2,4,5
- D. 2,3,4

7. Rasmda berilgan raqamlarga muvofiq tarzda ekologik omillar ko'rsatkichlarini aniqlang.
(qo'llash -4,5 ball)

- a) pessimum
 - b) tolerantlik
 - c) maksimum
 - d) optimum
 - e) minimum
- A) 1-a; 2-d; 3-b; 4-b; 5-c
B) 1-c; 2-d; 3-b; 4-e; 5-a
C) 1-b; 2-d; 3-a; 4-e; 5-c
D) 1-b; 2-d; 3-e; 4-a; 5-c

8. Jadvaldagi tavsiflarga mos atamalar qaysi javobda to'g'ri ketma-ketlikda berilgan?
(qo'llash -4,5 ball)

1	Ekositemaning yashovchi barcha tirik organizmlar yig'indisi
2	Ekositemaning yashil o'simliklari yig'indisi
3	Tabiatning organizmlarga ta'sir ko'rsatuvchi ayrim elementi
4	Ekosistemaning abiotik muhiti

- A) 1- biotop; 2-fitosenoz; 3-klimatop; 4- biotsenoz
B) 1- biotsenoz; 2-zoosenoz; 3-muhit; 4-ekotop
C) 1- biotop; 2-mikosenoz; 3- ekologik omil; 4-ekotop
D) 1-biotsenoz; 2-fitosenoz; 3-ekologik omil; 4-biotop

9. Rasmda tasvirlangan hayvonlardagi moslanishlar to'g'ri ko'rsatilgan javobni aniqlang.

			
1-yashil chigirtka	2-xonqizi	3-kallima kapalagi	4-pashsha

- A) 1- maskirovka; 2- himoya rangi; 3- mimikriya; 4- ogohlantiruvchi rang
B) 1- himoya rangi; 2- maskirovka; 3- ogohlantiruvchi rang; 4- mimikriya
C) 1- himoya rangi; 2- ogohlantiruvchi rang; 3- maskirovka; 4- mimikriya
D) 1- himoya rangi; 2- ogohlantiruvchi rang; 3- mimikriya; 4- maskirovka

10) Tovuqlarda patining chipor rangi qora rang ustidan dominantlik qiladi. Geterozigotali tovuq va xo'rozlar o'zaro chatishtirilganda, F_1 da 600 ta jo'ja olindi. A genning uchrash chastotasi 60% ini, a genning uchrash chastotasi esa 40 % ini tashkil etadi. F_1 da olingan jo'jalarning necha foizini geterozigota organizmlar (a), necha foizini gomozigota organizmlar (b) tashkil etadi?

- A) a-360; b-240
B) a-144; b-216
C) a-288; b-216
D) a-288; b-312

Kalit:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
bilish -2,5 ball	bilish -2,5 ball	bilish -2,5 ball	qo'llash -4,5 ball	qo'llash -4,5 ball	qo'llash -4,5 ball	qo'llash -4,5 ball	qo'llash -4,5 ball	qo'llash -4,5 ball	tahlil va mulohaza – 5,5 ball
A	A	C	B	A	A	C	D	B	D